

A la campagne, mijn leven in Frankrijk

Columns, verhalen en interviews

Eerste druk, april 2012
© 2012 Rob Scherjon

ISBN: 978-90-484-2332-3
NUR: 303

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonedig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Rob Scherjon

A la campagne,
mijn leven in Frankrijk
Columns, verhalen en interviews

Inhoudsopgave

A la campagne	7
Vershil moet er zijn	9
Bereik	12
Een teken van leven	14
Beestenboel	17
Bij de belastingen	19
Bruiloft bij de brandweer	24
Vingeroefeningen	27
27 Dafjes in de achtertuin	30
De romantische geschiedenis van Le Tacot	33
Een kijkje in de keuken	37
Eén schot	39
Valse broers	41
Tirelire	44
De kerstboom: een kwestie van geduld	47
Met Driekoningen lengen de dagen	51
Winter	55
Billards de Bourgogne	58
Een permanente woede	62
Wat aten de Galliërs?	67
Parijs en de Morvan	71
Vanuit mijn raam gezien	74
Zingend integreren	77
Een zomerwandeling	82

A la campagne

Al meer dan tien jaar wonen mijn vrouw Wil en ik in Frankrijk. Ons dorp, Roussillon-en-Morvan, heeft 300 inwoners, een kerk, een kroeg en een schooltje met 17 leerlingen. Het dorp ligt in het natuurpark Morvan, in het hart van Bourgondië, op 800 km van Utrecht.

Ons huis is een oude timmermanswoning aan de rand van het dorp. Vanaf het terras heb je een prachtig uitzicht over de groene heuvels. De bakker komt iedere dag langs met zijn witte bestelwagen en de kruidenier komt één keer per week. Als je het dorp uitloopt ben je meteen midden in de natuur: glooiende weilanden met vredig grazende Charolais koeien, afgewisseld met dichte bossen waarin je uren kunt wandelen zonder iemand tegen te komen.

In de Morvan zijn grootschalige landbouw en industrie niet toegestaan. De lucht is hier schoon en 's nachts schitteren de sterren aan een inktzwarte hemel. Het dorpsleven deint voort op het ritme van de seizoenen. Toch is er veel veranderd: in de 19de eeuw telde het dorp 1800 inwoners en waren er drie kroegen, een bakker, een klompenmaker en een smid. Die zijn allemaal verdwenen. De jongeren zijn weggetrokken naar de stad, de ouderen zijn gebleven. 's Avonds om negen uur gaan de luiken dicht. Je zou bijna zeggen: hier gebeurt nooit wat. Maar dat is schijn. Achter de schermen gebeurt juist heel veel, zoals moge blijken uit de hier verzamelde belevenissen van een Nederlander op het Franse platteland: *à la campagne*.

De schrijver

Vershil moet er zijn

De verschillen tussen Frankrijk en Nederland zijn vaak onderwerp van gesprek tussen Nederlanders die, al dan niet tijdelijk, wonen in dit mooie, grote, gecompliceerde land. Meestal vallen de verschillen in het voordeel van Frankrijk uit. De spinazie smaakt nog naar spinazie en de ham is lekkerder dan in eigen land. Hier geen opgestoken middelvingers in het verkeer (ik ben ze tot nu toe nooit tegengekomen) en je kunt op zaterdagochtend nog bij de huisarts terecht. Kom daar eens om in Nederland!

Er is een ding waarin de Nederlanders beter zijn dan de Fransen; dat is vergaderen, zo heb ik aan den lijve ondervonden. Onze buurman Gilles Janiaud is de beoogde voorzitter van het *Comité des Fêtes* in ons dorp. Een tijdje geleden nodigde hij mij uit toe te treden tot dit comité in oprichting, want ze konden wel wat extra mankracht gebruiken. Als buitenlander die zijn beste beentje voor wil zetten zei ik ja.

De verschillen in vergadercultuur werden mij bij de eerste bijeenkomst direct duidelijk.

Allereerst het voor ons Nederlanders ongebruikelijke tijdstip van aanvang van de vergadering; die was vastgesteld om zes uur 's avonds, na werktijd en nog voor de *soupe*. Dan was er het ontbreken van koffie, de onmisbare brandstof waarop elke vergadering in Nederland draait. Men drinkt hier helemaal niets. En ik moet zeggen, ik miste het niet, terwijl ik in mijn werkzame leven toch heel veel van dat bocht uit automaten en thermoskannen heb genuttigd.

Tot de taken van ons Comité des Fêtes behoorde het organiseren van wandelmarsen en jeu-de-bouletoernooien, het jaarlijkse dorpsfeest in de maand juli en een feestmiddag

voor de schoolkinderen in de maand december. Om voor subsidie van de gemeente in aanmerking te komen moesten er statuten komen en de eerste vergadering werd besteed aan het voorlezen van de conceptstatuten door de voorzitter.

Na een aantal vergaderingen was de samenstelling van het Comité mij nog steeds niet helemaal duidelijk, want telkens kwam ik nieuwe gezichten tegen aan de vergadertafel in de *Salle des Fêtes*. Maar Gilles was er altijd, als rots in de branding, evenals zijn vrouw Monique, die de functie van penningmeester vervulde en haar vriendin Bernadette, tevens wethouder in ons dorp.

Bij die eerste vergadering had Monique haar kleindochter van anderhalf meegenomen, want die logeerde op dat moment toevallig bij opa en oma. Het meisje zat gewoon bij oma op schoot. Bernadette, die zelf nog geen oma was, was duidelijk gecharmeerd van de kleine. Die verhuisde van de ene schoot naar de andere, terwijl de vergadering vertederd toekeek en de voorzitter onverstoorbaar de conceptstatuten voorlas.

De vraag deed zich voor of de activiteiten van de kaartclub ook onder de hoede van het Comité moesten vallen. De een vond van wel, want samen sta je sterk, de ander was van mening dat dit niet nodig was, want de kaartclub draaide al jaren zonder problemen, Comité of geen Comité des Fêtes.

Ondanks het geringe aantal inwoners telt ons dorp veel clubs en verenigingen. Zo heb je de gymnastiekvereniging, de volksdansclub, het Jongerencomité (*Comité des Jeunes*) en de Club der Minder Jongeren (*Club des Moins Jeunes*) die dansmiddagen organiseert voor de 60-plussers. Geen van deze clubs bleek bereid zich de wet te laten voorschrijven door het Comité des Fêtes, dat blijkbaar als een bemoeizuchtige indringer werd gezien. De Nederlandse neiging om tot consensus te komen is in Frankrijk onbekend. Men is hier eerder geneigd de kont tegen de krib te gooien.

De discussie golfde heen en weer. Enige lijn in de vergadering kon ik niet ontdekken. Iemand begon aan een onderwerp dat al eerder aan de orde was geweest, waarop de woordenstrijd opnieuw begon, nu nog heftiger dan de eerste keer. Opeens zei Monique: 'Ik ga naar huis, mijn kleinkind heeft honger.' Ze stond op en verliet de vergadering met haar kleindochter op de arm, gevolgd door Bernadette, haar onafscheidelijke vriendin. Het was intussen tien over half acht, we hadden al anderhalf uur vergaderd en waren geen steek verder.

Vijf minuten later stond een andere Comitélid op, op met de mededeling: 'Ik moet gaan.' Ik greep deze gelegenheid aan om ook maar op te staan, want mijn maag begon te knorren. Gilles bleef achter met vier andere Comitéleden die het nog steeds niet met elkaar eens waren. Met gemengde gevoelens liep ik naar huis. Was er eigenlijk iets besloten? Ik liep langs het schooltje (17 leerlingen), de *Mairie* ('s morgens open van 9 tot 12), de kerk (elke derde zondag van de maand dienst) en de *Auberge* (lange tijd dicht geweest, nu gelukkig weer open). Nee, vergaderen, daar hebben de Fransen geen kaas van gegeten. Dat doen wij in Nederland veel beter.